

Relikvie sv. Jana Boska v Teplicích, 3. února 2013

Kázání svätícího biskupa pražského Karla Herbsta SDB

Výroční jubileum narození svätého Jana Boska nás vede k zamyšlení, čím by nás mohl inspirovat v současné době, bratry salesiány především. Jeho život na venkově v Piemontu významně ovlivnila chudoba. Chudobu znal z vlastní rodiny i nejbližšího okolí. Měl starostlivou maminku, která nedopustila, aby její synové umírali hladu, která ale mohla zabezpečit opravdu jen to nejnütnější, zvláště když tatínka neměli. Nestěžovala si. Svě chlapce vedla k tomu, aby se spokojili s tím co je a mysleli na ty, kteří jsou na tom ještě hůře.

Druhým vkladem do života malého Jana byla mamincina zbožnost. Dnes se to slovo moc neužívá, ale neznamená nic jiného, než že matka Markéta měla pevnou víru a věděla, že Bůh je blízko, i když jsme v nesnázích. Upozorňovala na to, že Bůh nás vidí a že mu jednou budeme skládat účty. V blízkosti zbožného člověka, jakým byla matka Markéta, je snadné stát se zbožným. Příklad zbožného života maminky měl pro Jana Boska velký význam, znamenal pro něj základ životní orientace a základ životní moudrosti.

Když se mladý kněz Jan Bosko ocitl v Turíně, aby si v tichu a ústraní doplnil teologické vzdělání, Bůh mu dopřál poznat i jinou stránku turínského života. Život mládeže v nejbližším okolí i v turínské věznicí, kam jej zavedl o trochu starší přítel, kněz, svätý Josef Cafasso. Setkal se ve vězení s chlapci, kteří tam podle jeho mínění nemuseli být, kdyby někdo jejich životní dráhu sledoval a korigoval, kdyby na nich někomu záleželo, kdyby je měl někdo rád. Neměli práci, neměli vzdělání, neměli střechnu nad hlavou. Byl to velký sociální problém, který nikdo neuměl nebo nechtěl řešit. Jan Bosko před tím problémem neuhnul, jenže, co zmůže jeden kněz s prázdnou kapsou. A vidíte, zmůže! Boží dílo rostlo nenápadně, na začátku bylo jen několik chlapců, než se život v oratoři naplno rozběhl. Jan Bosko od dětství spoléhal na pomoc Panny Marie, a ona mu posílala jednoho chlapce za druhým, aby se jich ujal, aby je učil být dobrými občany a zbožnými křesťany. Úkol to byl náročný, vyžadoval stoprocentní nasazení, později i založení salesiánské kongregace. S prosbou o pomoc se Jan Bosko obracel na všechny strany. O pomoc sociální, ale také kněžskou a duchovní pomoc. Nebylo snadné nahradit chlapcům otce, matku, zajistit jim práci, postarat se jim o stravu, ošacení, střechnu nad hlavou. A přitom jim dát pevný duchovní základ, vést je za Kristem. Hledal bohaté sponzory, snažil se obměkčit jejich srdce. Prosil o podporu, někdy vysloveně žebral.

Výchovná metoda svätého Jana Boska je stále prověřována a oceňována. Jak to zařídít, aby vychovávaní na slovo poslechli. Takovou ambici Jan Bosko neměl. Měl jednoduše rád všechny, které vzal pod střechnu svého domu a počínal si tak, aby vnímali, jak velkou láskou je miluje a čím za to platí. Vždyť někteří z chlapců byli chudí jak kostelní myš a neměli, čím by přispěli do společné pokladny. Některé poznámky o výchově od svätého Jana Boska jsou praktické, především otázka preventivního systému. Pod pečlivým dohledem chlapci nic špatného neprovedou, proto je asistence zodpovědných nezbytná, nelze si však počínat jako

dohlížitelé, nýbrž jako kamarádi, kteří jsou někdy jen o pár roků starší. Na své pomocníky se Jan Bosko musel stoprocentně spolehnout. Když se někdy musel vzdálit z domu, přijímal stesky „na neposlušné chlapce“. Komentoval to slovy: „Říkáte, že je máte rádi, oni ale musí vnímat, že je máte rádi.“ Jak už to bývá, ne každý měl a i dnes má srdce doširoka otevřené pro mládež, podle příkladu Jana Boska. Když se ho na stará kolena ptali, jak dokázal vybudovat tak významné dílo, odpovídal: „To všechno Panna Maria. Všechno jsem jí svěřil, je to zázrak její pomoci. Celý život mi pomáhala, jak to kdysi slíbila. Kdybych v její pomoc důvěřoval ještě více, mohl jsem ještě více dokázat.“

Odměnou za vykonané dílo Jana Boska nebyla jen radost. Byla to i bolest, protože mnozí jeho dílu nepřáli, počínaje některými duchovními. Svatým vždycky někdo házel klacky pod nohy, aby si vyzkoušeli, jaké to je nést kříž. Kříž není lehký. Proto při ohlédnutí zpátky si mnozí uvědomili, jak těžké to měl a čím za to platil. Možná by nám řekl, že Ježíš, při cestě na Kalvárii, to měl také těžké. Patří to k životu mučedníků a Don Bosko byl svým způsobem mučedník. Vždyť mu usilovali o život. Nebýt zcela mimořádné ochrany Panny Marie, zabili by ho. Měl však pro strach uděláno a v započatém díle pokračoval. Když se blížil konec jeho života, ujistil bratry salesiány: „Synáčkové, očekávám vás všechny v nebi.“ Prosme o pomoc, abychom podle jeho příkladu ve zkouškách našeho života obstáli a abychom nepřeslechli výzvy Ducha svatého. Svatý Jene Bosko, oroduj za nás!